

נר שמואל

לע"נ ר' שמואל ב"ר יצחק זצ"ל

חג מתן תורה ו' בסיון תשע"ד

בס"ד

שו"ת סיכום הדף היומי

מייל: n101@okmail.co.il פקס: 03-5709307 ניתן לקבל כל יום לתיבת מייל או לפקס.

ראש השנה - כ"ז

1. שופר מצופה זהב, האם כשר?

במקום הנחת פה פסול, כיון שתוקע בזהב ולא בשופר. ושלא במקום הנחת הפה כשר ובאופן זה מדובר במשנה.

2. כיצד שומעים השופר עם החצוצרות, הרי 'תרי קלי לא משתמע' כמו שמצינו במתן תורה שרק בנס 'זכור ושמור' בדיבור אחד נאמרו ונשמעו?

- א. לפיכך מאריך בשופר שישמע בפני עצמו. ונדחה: א. שלפ"ז מועיל סוף תקיעה בלא התחלה, וממילא יכול לצאת גם בתחילה בלי סוף וקשה שהרי מי שהאריך בתקיעה אמצעית: ת-ר-ת---ר-ת יצא בתקיעה זו רק לסדר תר"ת אחד ומדוע לא תועיל לו התחילה לאחד והסוף לשתים ומתריצים שאין לחתוך ולחלק תקיעה אחת לשתים. ב. שנינו התוקע לתוך בור, דות, פיטס - אם שמע קול שופר יצא. ואם קול הברה לא יצא. ומדוע שלא יצא בתחילת התקיעה לפני שמתערבב ונהיה הברה?
 - ב. מתרי גברי אפשר לשמוע, ודווקא דבר חדש שחביב עליו כמו שופר, הלל ומגילה.
- אבל בקריאת התורה אחד קורא, שני מתרגם, ואין שנים קוראין ומתרגמין יחד. ולפ"ז הטעם שמאריך בשופר כדי לידע שבו מצוות היום.

3. מדוע שופר ר"ה של מקדש, פיו מצופה זהב ושל תעניות בכסף?

- א. כל כינוס נעשה בשל כסף, דכתיב "עשה לך שתי חצוצרות כסף"
- ב. התורה חסה על ממונם של ישראל כמו שמצינו ב"ופינו את הבית" לפני שהכהן מטמאו. אמנם בר"ה לא חסו על ממון שכבוד יו"ט עדיף. תקיעת חצוצרות בר"ה היא רק במקדש. וכשהנהיג ר' חלפתא בציפורי ורחב"ת בסכיני לתקוע בחצוצרות, אמרו חכמים שהמנהג הוא רק בשערי מזרח ובהר הבית. והטעם: "בחצוצרות וקול שופר הריעו לפני המלך ה"

4. אנו שמתפללים בר"ה "זה היום תחילת מעשיך" לפי איזו שיטה נוהגים?

לשיטת ר' אליעזר: שבתשרי נברא העולם. דאילו לר' יהושע בניסן נברא. אמנם מה ששנינו ששווה היוכל לר"ה בברכות אינו אמור על ברכה זו אלא על השאר שהרי א"א לומר ביוה"כ "זה היום תחילת מעשיך". ור' שישא ב"ר אידי שנה את השאלה והתשובה באופן אחר.

5. ג' דינים במשנה: שופר נסדק ודבקו או דיבק שברי שופרות, פסול, שהוא כשניים. ניקב וסתמו אם מעכב התקיעה פסול. אלו דינים מצינו בברייתא?

- א. ארוך וקצרו - כשר. ב. גרדו ועשאו דק כגלד - כשר.
- ג. ציפה את השופר במקום הנחת פה - פסול. שהזהב חוצץ. שלא במקום הנחת פה - כשר.
- ד. ציפה דופן הפנימית בזהב - פסול. אבל מבחוץ רק אם נשתנה קול השופר מכמו שהיה - פסול.
- ה. ניקב וסתמו אם מעכב התקיעה ואינו דומה לכמו שהיה - פסול ואם לאו כשר.
- ו. נתן שופר בתוך שופר אם שמע קול הפנימי, כגון שהוא בולט מן החיצון - יצא. ואם קול החיצון שמע - לא יצא, מפני שהפנימי מפסיק.
- ז. הפכו ותקעו בו - ולא שהפכו ככתונת, אלא חממו ברותחין והרחיב צד הקצר וקיצר הרחב - פסול. - "והעברת שופר" כדרך שעובר באיל.
- ח. הוסיף עליו כל שהוא בין במינו ובין שלא במינו - פסול. וכן בניקב וסתמו. ולר' נתן הוסיף במינו כשר, שלא במינו פסול.
- ור' יוחנן ביאר דבריו - גירסא א': במינו כשר דווקא כשנשתייר רובו של השופר, אבל שלא במינו אע"פ שנשתייר רובו פסול.
- גירסא ב': שלא במינו פסול, שנפחת רובו אבל נשתייר רובו כשר אפילו שלא במינו. ומשמע שבמינו אע"פ שנפחת רובו כשר.
- ט. נסדק לאורכו - פסול. לרוחבו - נשתייר ממקום הסדק עד מקום הפה שיעור כדי שיאחזנו בידו ויראה לכאן ולכאן, כשר. ואם לאו - פסול.
- י. קולו דק, עבה, צרוד - כשר. שכל הקולות כשרין בשופר.
- יא. קדחו ותקעו בו - יצא. ואין הכוונה שקדח בעוביו הצד כדי לנשוף בו שזה פשוט, שהרי כל השופרות קודחים כך. אלא שקדח בעצם הבולטות מן הבהמה ונכנסת לשופר במקום להוציא אותה. ונתחדש שמינן במינו אינו חוצץ.

6. התוקע לתוך הבור... אם קול הברה שמע לא יצא. על מי מדובר?

על העומדים על שפת הבור. אבל העומדים בבור יצאו. כיון שהם שומעים קול שופר. ויש שגרסו באופן של ראייה. ויש שגרסו כקושיא.

"אינו דומה השונה פרקו מאה פעמים לשונה פרקו מאה ואחת" (חגיגה ט)